

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

טעם גן עדן...

חמשה עשר בשבט הוא גם זמן של התחדשות ל"האדם עץ השדה". זה גם היום שבו ירדה לעולם נשמתו הפלאית של התלמיד הגדול גאון עוזנו מוהרנ"ת זיע"א. הוא האיש אשר נטה ידו להשיב לב ישראל לאביהם שבשמים, ולגלות את לבלוב הפירות האנושיים בעת הניסתם.

מן השמים זיכו את הלומדים מדי יום את חוק הלימוד בספריו הקדושים "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", לסיים את החלק "אבן העזר" ולהתחיל את החלק השני של "ליקוטי תפילות" בדיוק ביום חמשה עשר בשבט. דבר המחוק מחדש בליבנו את הקשר בין תורת מוהרנ"ת ללומדיה. זה אפוא הזמן להתחדש ביתר שאת בקביעת חוק קבוע בלימוד ספריו הקדושים.

לשמיעת שיעורים קבועים מפי הרב שלמה הגדל שליט"א ב"ליקוטי הלכות" בלשון הקודש, חייגו לאוצרות ברסלב: 02-9950000 ולאחר בחירת השפה, הקישו: 1 - 2 ובהרו בין הדף היומי לשאר הדפים.

...וממש תאמינו לי, שבשעת הלימוד ישבתי בגן עדן. והשם יתברך יתן, שיהיה זה גן עדן שלנו" (נתיב צדיק, קד).

מה יש בקברי הצדיקים?

קברי צדיקים אינם אתרים היסטוריים, וגם לא מקומות להצטלם בהם ולמלאות את אלבום הטיוילים... ההשתטחות על אותם קברים קדושים "הוא דבר גדול מאד ומועיל מאד לעבודת ה' יתברך - ליכות לצאת מהרע שלו ולשוב לה' יתברך" (ליקוטי הלכות, ניוקין ג.ח).

בתקופה שקדמה לתקופתנו, בטרם הפכו הנסיעות לקברי צדיקים להיות המוניים ונגישים, טלטלו חסידי ברסלב עצמם באוטומובילים ומשאיות, או בטקסי מקרטע, בנסיעות ארוכות ומתשות, כדי להשתטח על קברי הצדיקים. ובהגיעם לשם, זעקו והתודו, התחנונו, רקדו והתחדשו.

לא היה להם שם קפה חם עם עוגיות, וגם לא הנציחו את נסיעתם במצלמה. מה שנשאר להם מהנסיעה, היה אך ורק "דבר גדול מאד ומועיל מאד לעבודת ה' יתברך - ליכות לצאת מהרע שלו ולשוב לה' יתברך".

בכך הלכו בדרכו של רבינו, ש"היה רגיל מאד בימי קטנותו ובימי ילדותו, לרוץ בכל פעם על קבר הבעל שם טוב, זכר צדיק וקדוש לברכה, לבקש מאתו שיעורו להתקרב להשם יתברך" (שבחי הר"ן, ט). ולא רק בימי ילדותו, אלא במשך כל ימי חייו, הרבה להשתטח על קבר הבעל שם טוב (ראה כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, גט) ושאר קברי צדיקים, כשגם לאנשיו הורה לעשות כן, ודיבר אתם "מענין קבר הבעל שם טוב, זכר צדיק וקדוש לברכה, שטוב מאד להיות שם על קברו" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, קט).

גם בנסיעתו לארץ ישראל, ביקר בקברי הצדיקים אשר בגליל, ואף טיפס על ידיו ורגליו כדי להגיע למערות הצדיקים. "ובבואם להר הגדול, שיש שם על ראש ההר מערת התנא רבי כרוספדאי (הר שמשול ציון רבי יהודה ב"ר אלעאי) ולא היה באפשרי לילך עם החמור לשם, קפץ מעל החמור והלך הוא בעצמו עם האיש שהיה עמו. והלך כמעט על ידיו ועל רגליו עד בואו למערה זו" (שבחי הר"ן, נסיעתו לארץ ישראל, ט).

להתעורר ולהזור אל ה'. "כי הארת נפש הצדיק נשאר על קברו הקדוש, ומאירה בכל עולם העשייה, כמבואר בכתבי האר"י ז"ל. נמצא, כשבאים על קברו ששם הארת נפשו - כשבאים לשם, ממשיכים על עצמו הארה מורש נשמתו שבתורה, כי שם כלולים כל נפשות ישראל ששורשם בתורה" (שם).

וכשמוארת על נשמתנו אותה הארה נפלאה, היא מטהרת את נשמתנו מה"בגדים הצואים" העוטפים אותה, כסיבת העוונות (ראה ליקוטי מוהר"ן, ד). כך שבקברי הצדיקים יש סיכוי טוב לשוב בתשובה גם לאלו שלכלכו את נשמתם בצורה הגרועה ביותר.

"כי יש בני אדם שנפלו כל כך בעונותיהם, עד שנאחו בהם הרע כל כך, עד שאי אפשר להם כשום אופן לשוב לה' יתברך, רק על ידי שבאין על קברי הצדיקים האמתיים" (ליקוטי הלכות, ניוקין ה.שם).

מי שידע את הסוד הזה היה יתרו חותן משה רבינו שעליו מסופר בתחילת פרשת השבוע: "וישמע יתרו כהן מדין חותן משה את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו... ויבוא יתרו חותן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר". "מה שמועה שמעו ובא?" - שואלים חכמינו ז"ל - איזו שמועה גרמה לו לקום ולבוא אל משה אל המדבר?"

"הארת נפש הצדיק נשאר על קברו הקדוש, ומאירה בכל עולם העשייה, כמבואר בכתבי האר"י ז"ל... כשבאים לשם, ממשיכים על עצמו הארה מורש נשמתו שבתורה"

"קריעת ים סוף ומלחמת עמלק." וכך מסביר זאת מוהרנ"ת:

יתרו ידע גם ידע את גדולתם של ישראל, אך עד הנה נמנע מלבוא ולהתגייר, שכן ידע כי גרים ובעלי תשובה אפופים ב"בגדים צואים" לרוב, וההתקרבות שלהם אל הקדושה כרוכה בקשיים גדולים ביותר. אך כששמע בין השאר שבוכות ארונו של יוסף נקע הים; כששמע שיש כוח גדול כזה אצל קברי הצדיקים - קם ובא!

"כי שמעו והבין, שאף על פי שהוא מלחמה גדולה ועצומה לזכות להתגייר באמת ולשוב אל הקדושה, כי הוא בחינת מלחמת עמלק שמתגבר ומתפשט ביותר בכל פעם - אף על פי כן כבר הקדים ה' יתברך רפואה למכה, שהוא בחינת קריעת ים סוף שהיה בזכות וכה ארונו של יוסף, שהיה בחינת כח קדושת קברי הצדיקים הגדולים שזכו לתכלית שלימות שמירת הברית, שעל ידי זה זכו לגרש שטף מים רבים, המים הזדונים, ונפתח להם מימי החכמה והדעת, שכל זה הוא בחינת הכנעת קליפת עמלק, שהוא בחינת המניעות מן הקדושה המתפשטים מאד, שבאים מהבגדים הצואים" (ליקוטי הלכות, בציעת הפת, טז).

מעתה, גם אנחנו נשמע ונפנים את אשר שמעו יתרו: יש קברי צדיקים, ואפשר על ידם להיטהר מכל העוונות ולזכות לכל טוב סלה.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יז	ג.	ב	הו	עא
א	יח	ג.	ג	זח	עב
ב	יט	נא.	ד	טי	עג
ג	כ	נא:	ה	יא יב	עד
ד	כא	נב.	ו	יג יד	עה
ה	כב	נב:	ז	טו טז	עו
ו	כג	נג.	ח	יז יח	עז

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש 02-9926066

במשך: 02-9993338 פקס: 02-9926066
לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 852121-718 (1)
באנגליה 6085819-203 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעסקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הר"ן, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו, בחסות חברת "נקודות"

למצוא את הנקודה היהודית בכל זמן

להעבודה של ששת ימי החול. וכן אינו דומה העבודה שבביתו להעבודה שבדרך" (שם).

אם ירצה אחד לגלות את נקודתו האלוהית, דווקא בצורה שהיא מתגלה בליל שבת, ע"י הקידוש על היין וזמירות השבת, ואילו במשך ימי החול הוא יבלה בשינה ותרדמה - הרי אין טועה כמותו. וכי בימי החול אין צורך לגלות את הנקודה האלוהית? וכי היא שובתת משבת לשבת?

אם ירצה אחד לגלות את נקודתו האלוהית, דווקא בצורה שהיא מתגלה בשעתיים של חצות הלילה, בעיר עבות, הרחק מן העיר, ואילו בשאר שעות היממה יתיימש מלמצוא את נקודתו האלוהית - אין שוטה כמותו. וכי רק בחצות הלילה יש נשמה, ובשאר השעות היא מסתלקת?

גם מי שטועה לחשוב כי רק בעת עליה, נקודתו הקדושה יכולה להתגלות, ובעת ירידה נגור עליה להיעלם - טועה הוא. הן "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא - לעת מצוא דייקא; שייכה תמיד למצוא הנקודה כפי העת והזמן כנ"ל. כי בודאי אי אפשר לאדם לידע כל זאת בפרטיות, רק הוא צריך להאמין תמיד בכל מקום שהוא, בכל עת וזמן, ובאיה מדרגה שהוא, בעליה או בירידה, אפילו אם הירידה היא ח"ו כמו שהיא, רחמנא ליצלן - הוא צריך לידע ולהאמין תמיד, שבודאי יש עתה בחינת נקודה טובה השייך ללבו בעת ההיא דייקא, שעל ידי זה יתקן מכל מקום שהוא" (שם).

את התשובה לשאלה זאת מגלה לנו רבינו בליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ל"ד, כשאותה תורה מתחילה בהדרגה ברורה: "לקשר לכו הנקודה השייך ללבו בעת הזאת". במילים אלו הוא מגלה לנו, לאמר: אין צורך לנסוע לשום מקום כדי לגלות נקודה זאת; צריך רק דבר אחד: לקשר את הלב לנקודה השייכת לו באותו רגע נתון.

וכך כותב מוהר"ן על הדרכה זו:

"מי שרוצה לילך עם דיבור זה ולהסתכל על זה באמת, הוא יכול לקרב את עצמו לה' יתברך ולהחזיק את עצמו בה' יתברך תמיד לעולם ועד, בכל מקום שהוא, יהיה איך שיהיה. כי בודאי בכל עת וזמן ובכל מקום שהוא, באיה מדרגה ובאיה ענין שהוא, תמיד יש איה בחינת נקודה טובה שיכול לדבק את עצמו לנקודה ההיא השייך ללבו בעת הזאת דייקא; ואם יסתכל ויחפש היטב - בודאי תאיר בו הנקודה השייך לליבו בעת הזאת דייקא, ועל ידי זה יתקן הכל!" (ליקוטי הלכות - מלמד'ם ד, 1).

בכל מצב, אם נרצה לקשר את עצמנו לה' יתברך מהמקום ומהמצב שבו אנו נמצאים, נוכל לגלות את הנקודה האלוהית הנמצאת בתוכנו; לגלות את אורה וזוהר יפה והדרה. ומעט מן האור ידחה הרבה מן החושך.

כדי לגלות את אור הנקודה, אין צורך לעבור דווקא למצב נפשי מסוים, כדי לאקשר את גילוייה. לכל זמן נתון יש נקודה שונה שיש להתחבר אליה, "כי זה רואין בחוש, שבודאי אין דומה העבודה שהאדם עובד את ה' יתברך בשבת ויום טוב,

"ההרפות וביזיונות שוברין לכו של אדם. והתיקון הוא, על ידי שמקשר את לבו לנקודה השייך ללבו בעת הזאת, ועל ידי זה נתבטל ההרפה השורה על לכו".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, לד)

כל אחד מאתנו חש שבפנים לכו מסתתרת לה נקודה קדושה, צחה ונקיה, שכל כולה אהבה כיסופים וגעגועים להשם יתברך!

אצל אחד מסתתרת הנקודה הזאת תחת שכבה דקה של אבק גשמי, ומדי כמה ימים היא מציצה מבעד להרכים, ומבעירה את לכו בכיסופים וגעגועים; ואצל השני מסתתרת הנקודה הזאת תחת שכבה עבה של גשמיים, ורק כמה פעמים בשנה - ב"כל נדרי" או בנעילה, ולפעמים גם בפורים בעת שיכרות - היא מציצה הצצה חטופה, ונעלמת שוב לעוד שנה... ואילו אצל השלישי מסתתרת כל כך הנקודה הזאת, עד שרק רבינו מסוגל לגלות לו אותה - בערב ראש השנה, סמוך לציונו הקדוש באומן.

ויש כאלה, שבמשך שנים אין הנקודה מתגלה כלל, ורק כשרוצים לכופ אותם לעבודה זרה מתגלה נקודתם הקדושה, והם מוסרים את נפשם ב"שלהובין דרחימותא" על קידוש השם.

אך אלו ואלו יודעים בוודאות, שבתוכנו שוכנת נקודה קדושה, אשר מים רבים לא יוכלו לכבותה ונהרות לא ישטפוה. השאלה היא רק איך מוציאים אותה מהעלם אל הגילוי? איך מקשרים את הלב אליה?

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי שמשון איסרוב מברדיטשוב

שחרית היה אצלי רבי שמשון נ"י. בצעהיים בא אצלי רבי שמשון נ"י עם כל בני ביתו שיחיו, וידינו רבי יעקב (פילמר) נ"י, והיינו ברוך ה' בשמחה, ודיברנו מרבינו הקדוש..."

כעבור כחודש מבואם ירושלימה, נכנסו רבי שמשון ומשפחתו לגור בדירה ברחוב היהודים, ובנו הגדול אברהם החל ללמוד בישיבה בירושלים. לאחר מכן, שכר רבי שמשון דירה ביבתי תימן סמוך לביתו של רבי שמואל-העשל ומאז למדו בצוותא בספרי רבינו.

לימים עבר רבי שמואל-העשל לגור ביפו. ביזמונו הוא מספר, כי בתחילת חורף תרע"ד הגיע ידד נפשו רבי שמשון ליפו, מלווה בבנו שמחה, מכיוון שזה תקופה ארוכה שהוא חולה ומקוה הוא שאוויר הים יטיב עמו.

אך כעבור חודשים ספורים, ככ"ב שבט תרע"ד, השיב רבי שמשון את נשמתו הטהורה ליצור, ונטמן בהר-הזיתים.

ואחיו של רבי שמשון, שהתקרב אף הוא לברסלב.

רבי שמשון היה גם זה שבזכותו עלה רבי שמואל-העשל לארץ-הקודש. היה זה לאחר שקיבל צו גיוס לצבא הרוסי ולא הועילה טענתו שהוא בן יחיד להוריו. יצין לו רבי שמשון שייסע לאומן, שם יפגוש את רבי ישראל קרדונר שיעזור לו לעלות לארץ-ישראל. הוא צייד אותו במכתב אליו, ואכן רבי ישראל עזר לו להשיג את המסמכים ואת המימון לנסיעה, ובאותה שנה עלה רבי שמואל-העשל לארץ-הקודש.

גם לאחר עלותו ארצה, עמד בקשר מכתבים עם רבי שמשון. בשנת תרס"ד, כתב לו רבי שמשון שהוא משתוקק לעלות גם כן לארץ-הקודש וביקש שיכתוב לו את כל הפרטים הקשורים לנסיעה. כעבור שנתיים, לאחר שמכר את כל הפציו והשיג מסמכים לבני משפחתו, עלה רבי שמשון עם זוגתו וילדיהם: אברהם בן השש-עשרה, יהודה בן השש, שמחה בן הארבע ועזרא בן השנה, וכן בתם, לאוניה והפליגו לארץ האבות. רק הבן הגדול רבי נטע, נשאר בברדיטשוב. בחודש תמוז תרס"ו, דרכו רגליהם על אדמת הקודש. "כשבאתי מהמושב זקנים יום ו' והתחלתי לילך לטבול לכבוד שבת-קודש" - מספר רבי שמואל-העשל - "בא ידידו רבי משה כהן נ"י, ובישר אותי שידידי היקר החביב עלי כנפשי - אשר זיתי כהן עם אשתו וכל בני ביתו ירושלימה, רק בנו מורנו הרב נטע נ"י נשאר בברדיטשוב עדיין. כשבאתי מהמרחץ, רצתי תיכף להכנסת-אורחים אשר במאה-שערים, ונתתי לו שלום בסבר פנים יפות ובאהבה ואחוזה, ובנו אברהם נ"י לקחתי אצלי על שבת קודש, והמה אוכלים בהכנסת-אורחים. בבוקר הלכנו להתפלל בעיר בבית המדרש שלנו, ואחר התפילה הלכנו לכותל-המערבי. בסעודת

רבי שמשון-אריה איסרוב, המכונה רבי שמשון ברדיטשוב, היה מהחסידים התמימים והישירים אשר בברדיטשוב, העיר שבה ליהטה אשו של רבינו בקרב החסידים הנלהבים שהתגוררו בה.

בצעירותו היה רבי שמשון עני מרוד, ברבות הימים פתח חנות והתפרנס ממנה כרווח. לימים אמר כמצטער ומתגעגע: "אמנם ברוך ה' פרנסתי מנוציה, אך שוב אני יכול לומר תהלים בלב נשבר כמו שהייתי אומר לפנים בימי עוני ומרודי..."

החסיד הנאמן רבי שמואל-העשל פרידמן, מרבה לספר ביומנו 'תולדות שמואל', על רבי שמשון, אשר בזכותו זכה להתקרב אל הנצל נובע. היה זה כשהגיע לאחר החגים של שנת תרנ"ח לברדיטשוב, ללמד תלמידים כתיבה. ההשגחה הפגישה ביניהם, ולאחר מכן פתח רבי שמשון 'חידד' ושכר את רבי שמואל-העשל ללמד את התלמידים כתיבה.

"מייום שהתחלתי לילך להרב רבי שמשון לכתוב עם תלמידיו - זכיתי להתקרב לרבינו הקדוש, אף על פי שהייתי מקודם עם רבי שמשון שנה תמימה ודיבר עמי הרבה, אבל לא פעל אצלי כלל, ותיכף שהתחלתי לילך להרב רבי שמשון - זכיתי להתקרב לרבינו הקדוש. ואי אפשר לבאר הכל בכתב מה שעבר עלי בעת הזאת. רבי שמשון דר אז בבית הכנסת של הסנדלרים, והדר של ידידו הותיק וחסיד וכו' כש"ת מו"ה רבי שמעריל נ"י, היה גם כן שמה. והתחלתי לילך בכל לילה להרב רבי שמשון נ"י על שעה לכתוב עם תלמידיו, וקרבו אותי מאוד. ותיכף התחלתי לילך אליהם ללמוד; ליל שישי למדנו כל הלילה..."

בהמשך, מספר רבי שמואל-העשל על בני משפחתו של רבי שמשון; בנו הגדול, הבחור נטע, שעמו היה מרבה ללמוד בצוותא,

אין זו חכמה להפיל אדם;
חכמה היא לרומם אדם.

(רבינו הקדוש, שיש"ק א-קמז)

ה'משכיל' שהרהר בתשובה

"אם כן", המשיך מוהרנ"ת, "אנחנו שווים בזה שלא היינו שם. אלא שאתה מסופק בדבר, משום שלא היית שם וקשה לך לקבל זאת, אבל אצלי אין שום ספק בקיומו של הגיהנום; אני מאמין בזה באמונה שלמה כמו שאני רואה בעיניים ממש!"

"אולם", אמר מוהרנ"ת לאותו משכיל, "אני אסביר לך, כיצד יהיה לך כאן, בעולם הזה, גיהנום". לוינון פער עיניים תמהות, ומורנו רבי נתן המשיך:

"הרי בכך מוכרח אתה להודות שבסוף מוכרחים למות, כי את זה אתה רואה בעיניים, שסוף כל אדם למות ואיש אינו חי כאן לנצח. והנה, אנוכי, שאני מתעטף בכל יום בטלית, מניח תפילין, מגדל זקן ופיאות, שומר שבת, איני אוכל חמץ בפסח, ופורש ממה שאסרה תורתנו הקדושה - כשתגיע השעה האחרונה לפני מיתתי, אתבונן או על עצמי, איך ובמה עברתי את העולם הזה, ולהיכן אני הולך עכשיו. אמנם, יודע אני שיש גיהנום, אבל מה יש לי לפחדו בשל כך? בטלית התעטפתי, תפילין הנחת, זקן ופיאות גידלתי, שבת שמרתי, חמץ בפסח לא אכלתי, ממה שאסרה תורתנו הקדושה התרחקתי ומצוות רבות, תהילה לא-ל, עשיתי, ומה יש לי לדאוג? אדרבא! שם הוא עולם יפה יותר מכאן! ואפילו לפי דעתך, וכי מה הפסדתי? הבל הבלים!"

"אבל אתה, כשתגיע רבע השעה האחרונה לפני מיתתך, תחשוב אז בדעתך במה בילית את כל ימי חיך, ומה יעלה בגורלך עכשיו? ואולי האמת היא עם האומרים שיש גיהנום וכל אדם עתיד לתת את הדין למעלה על מעשיו? ומה נותר לך כסופו של דבר מכל ההבלים התאוות? מאומה!"

"רק המחשבות וההרגשות האלו שיעברו במוחך אז - יהיו בשבילך גיהנום!"

מוהרנ"ת אמר את הדברים הללו בנימת התעוררות כזאת, באופן שגם לוינון, המשכיל הגדול, לא יכל לעמוד בפניהם. באותה שעה, הופיעו בעיניו דמעות, ומתחת למעטה השריון העבה שעטה את נשמתו, זע משהו בקרבו.

לאחר מכן הוא אמר לאנשים שנכחו שם: "האמינו לי, בחיי לא היה לי הרהור תשובה כמו בשעה זו" - - -

(את הסיפור הזה שמע החסיד רבי שמואל הורביץ מפי אחד מוקני החסידים, ששמע זאת מאדם שנכח שם בשעת מעשה)

התאכסן רבי נתן. סקרנות עצומה אחזה בו בבעל-הבית; מה הביא את המשכיל הנודע לכאן? ממקום עמדו עקב אחר ההתרחשות בעיניו רב.

הוא ראה את לוינון פונה אל מוהרנ"ת בשאלה: "האם אתם הוא רבי נתן?"

"כן" - השיב מוהרנ"ת תוך שהוא מושיט לו ידו לשלום ושואל: "מה רוצה יהודי?"

"שמעתי", השיב לוינון, "שהנכם חכם גדול, אם כן ברצוני לשאול אתכם כמה שאלות".

"שאל, שאל" - ענה מוהרנ"ת.

"ובכן", כחכח לוינון בגרונו, "האם הרמב"ם היה חרדי או חפשי?"

"אני אומר", ענהו מוהרנ"ת בהחלטיות, "שהרמב"ם היה חרד וחסיד גדול והיה מקיים את כל דברי חכמינו הקדושים וזכרונם לברכה, באמונה גדולה". תוך כדי שיחתם, נעמד מוהרנ"ת וברך ברכת "אשר יצר" בהתלהבות גדולה, כשהוא מטעים כל מילה ומילה בכוונה. כשסיים, אמר למשכיל שישב מולו: "ככה הרמב"ם ברך אשר יצר!"

"השאלה השניה שרציתי לשאול", המשיך לוינון, "היא, האם אכן יש גיהנום?"

"בוודאי!" - ענה מוהרנ"ת.

"מניין לכם שיש גיהנום", קנטר המשכיל, "האם הייתם שם?"

"אף אתה", ענהו מוהרנ"ת, "האם היית שם וראית שאין גיהנום?..."

מגדולי ה'משכילים' ברוסיה היה יצחק-בער לוינון. הוא התפרסם בשעתו, כשפעל לשכנע את שלטונות אירופה שכל עליית-הדם המפורסמת, לפיה כביכול זקוקים היהודים לדם של נוצרים לאפיית מצות - בשקר יסודה ואין לה שום אחיזה במציאות. הוא איבר ספר בעיניו שנקרא בשם 'אפס דמים'.

מאידך, החורבן הרוחני שהמיט משכיל זה על כרם בית ישראל, היה גדול עשרת מונים; הוא ניצל את קשריו בארמון הקיסר הרוסי והשפיע עליו לחקוק שורת חוקים אכזריים שפגעו בציפור נפשה של היהדות הטהורה. בין השאר הציג לפניו רשימת ספרים אשר - עפרא לפומיה - "מוזיקים לקידמה", בראשם: ספרי הוזהר הקדוש, ספרי רבינו וספרי בעל היתניא. בגין גורה זו, נאלץ מוהרנ"ת בשנים שלאחר מכן, לשלוח את תלמידו רבי נחמן מטולטשין לעיר יאסי הרחוקה, להדפיס שם את ספרו הקדוש 'ליקוטי הלכות'.

למורנו רבי נתן מברסלב, היתה אחות שהתגוררה בעיר ברדישוב, בסמיכות לבית-המדרש. הדירה שבה התגוררה, היתה אחת מתוך דירות רבות שהיו בחצר אחת, ובאחת מהן גר בעל-הבית עצמו. כשהיה מוהרנ"ת מגיע לברדישוב, נהג להתאכסן בבית אחותו.

באחד הימים, בעת שמוהרנ"ת שהה בבית אחותו, נודע הדבר למשכיל יצחק-בער לוינון, ומכיוון ששמע גדולתו של מוהרנ"ת הגיע לאוזניו, רצה להיפגש עמו. הוא הגיע אל ביתו של בעל-הבית, ושאל אותו: "האם נמצא כאן רבי נתן מברסלב?" בעל-הבית ענה בחיוב והצביע לעבר הדירה שבה

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

אימתי זמן תיקון הצות למנהג ברסלב?

תשובת הר"ר חיאל דוד אנשיץ:

בליקוטי מוהר"ן ח"א קמט מובא: "עיקר זמן הצות הוא תמיד אחר ששה שעות מתחילת הלילה, הן בקיץ הן בחורף... ונמשך עד... שתי שעות". כך גם משמע מדברי הוזהר (ח"ב, קצה ע"ב) שאף כי על הארץ יש הבדל באורך הלילה בין קיץ לחורף, הרי בשמיים הלילה הוא תמיד בן שתיים עשרה שעות וזמן הצות הוא תמיד שש שעות מתחילת הלילה שבשמיים, כך שבקיץ זה יוצא אחרי שעת הצות שעל הארץ, ובחורף - לפני שעת הצות.

גם בתוספתא (ברכות פ"ב, ה"ג) מצאנו אסמכתא לכך שזמן הצות הוא תמיד לאחר עבור שש שעות מתחילת הלילה, כמבואר שם בפירוש "חסדי דוד" שמוסיף, כי כך היא דעת הארז"ל. גם הגר"ח פלאג"י ב"רוח חיים" או"ח א, כ ועוד, כתב שזוהי דעת רבי חיים ויטאל. וכן פסקו ה"מגן אברהם" באו"ח א, ד ועוד, וה"באר היטב" שם ו בשם "עולת תמיד", ועוד פוסקים.

אשר לזמן המדוייק של תחילת הלילה - בספר "הזמנים בהלכה" ח"ב יד הערה 15 מובא, שבחלק מלוחות ברסלב כתוב כי תחילת הלילה מעשרים דקות אחרי השקיעה; ובחלק מהם כתוב שלושים דקות. אך למעשה נהגו אנ"ש בארץ ישראל - אלו הנהגים לפי שיטת הגאונים, למנות את תחילת הלילה מעשרים דקות אחרי השקיעה. כן הוא בלוח היוז"ל ע"י "אוצרות ברסלב" כן גם שמעתי מפי הרה"ג רבי יצחק רוזנבלט מו"צ עדתנו וכן שמעתי בשמו של הרה"ח רבי משה קרמר.

עם זאת כידוע, בשאר תפוצות ישראל נהגו כפסק ה"משנה ברורה" שם ס"ק ט ש"זמן הצות הוא תמיד באמצעות הלילה ממש", הכל לפי אורך הלילה. ומעניין המסופר בספר "שבחו של צדיק" (עמור רפ) שכאשר התקרב רבי משה פרידמן לברסלב, וסיפר לרבי דוד על זמן הצות של רבינו, הגיב שהיה ומבואר בוזהר שאחד הדברים המעכבים את הגאולה הוא שישנים בנקודת הצות, הרי הוא מקבל על עצמו מנעת להיות ער גם בנקודת הצות שעל פי שיטת ברסלב! ואת למרות היותו נמנה על עדת הפרושים בירושלים ומראשיה.

לחידודא

חידון השנוע לעצירים

חידה מס' 168

היכן מצינו שרבינו גילה עתידות ורמזי תורה בשם תלמידיו?

הפתרון לחידה מספר 167
עם איזו תורה מליקוטי מוהר"ן "הלך" רבינו סמוך להסתלקותו?
- **תורה סא שבחלק ב מליקוטי מוהר"ן** (חיי מוהר"ן, תקסח)

זכה בהגרלה לחידה מס' 166
שמואל אייזיק צוקר, רח' ר' יהודה הנשיא, מודיעין עילית
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחינת השפה, תקיפו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

התפארות ה' בעם ישראל

הרב שמשון שורץ

תורתנו הקדושה ניתנה על הר סיני, כמו שאנו קוראים בפרשת השבוע. אחד הטעמים שנקרא הר זה בשם 'סיני' - מפרשים חז"ל במסכת שבת (פט ע"א) - כי ממנו ירדה שנהא לאומות העולם על ישראל. מאז עד היום אנו סובלים מהם, כאשר כל מטרםם שלא יזכר שם ישראל עוד, אלא ככל הגויים יהיה בית ישראל.

וכך משתפך מוהרנט"ל בליקוטי תפילות (ח"ב, לו) בלשונו הזהב: "כי עיקר הקנאה והשנאה של כל צרינו ורודפינו בגשמיות ורוחניות, הוא רק על אשר אנו מאמינים בך ה' אלוקינו ומשתוקקים לילך בדרכיך הקדושים ולקיים מצוותיך הנוראות ולגלות ולפרסם אמינות אמנות אלוקותך והשגחתך וממשלתך בעולם, אשר רק בשביל זה לא אחד בלבד עמד עלינו לבלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לבלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם."

רבי נתן מגלה כאן מדוע הגויים רודפים אותנו ומצרים לנו כל כך? משום שהם מקנאים בנו על כי אנו העם הנבחר של השי"ת - 'כי יעקב בחר לו י-ה ישראל לסגולתו' - ועל כי אנו מאמינים בה' יתברך ומפרסמים את ממשלתו ומתפארים בו.

ומחמת שאנו מתפארים בו - ה' מתפאר בנו, כמו שדרשו חז"ל (ברכות ו ע"א): "כתיב את ה' האמרת היום" (וכתיב) 'זה' האמירך היום'; אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: 'אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם. אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם - שנאמר שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד; ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם - שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'."

ובכן, על ידי כל מצווה ומעשה טוב שכל אחד מישראל עושה, הקב"ה מתפאר בו ואומר למלאכים: ראו את בני החביבים מה שהם עושים למעני. ואם היה האדם מתבונן בזה שה' מתפאר בכל דבר שהוא עושה, הלא היה משפר את מעשיו ומשתדל שיהיו מתוקנים יותר, כמובא בליקוטי עצות (אמת ואמונה, לד):

"כי בודאי אם היה לו אמונה שלימה והיה מאמין שה' יתברך עומד עליו ושומע כל דבור ודבור שיוצא מפיו ומאזין לקול תפלתו - בוודאי היה מתפלל כראוי בהתלהבות וחשק גדול, כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין כב ע"א): "המתפלל צריך שיראה עצמו כאילו שכינה כנגדו שנאמר 'שיתי ה' לנגדי תמיד'. כמו כן אמרו (תמיד לב ע"ב): "כל העוסק בתורה בליה, שכינה כנגדו", וכן בכל מצוה ומעשה טוב נגרם על ידו נחת רוח לה'.

כאשר נפנים זאת ונשים ליבנו לזה באמת, הרי נתבייש מאד לעשות היפך רצון ה' יתברך, שכן כמה צער נגרם כביכול להשי"ת ע"י כל מעשה שאינם ראוי; ובוודאי מידה טובה מרובה - שנודרו בכל כוחנו ומאודנו לחטוף עוד ועוד מצוות ומעשים טובים כדי לשמח את אבינו שבשמים, שיתפאר בנו לעד ולנצח נצחים.

(משנוד מחור שיחתי של הרב שמשון שורץ שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במסערת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. ענפי, 1, 3, 4)

אפשר לעבור את החיים בשלווה

העולם הזה מלא קשיים, צער ואי נעימויות; "כל ימיו מכאובים וכעס" (קהלת כג). מקום המנוחה אינו כאן אלא בעולם הבא. ברם, יש אפשרות גם בעולם הזה להרגיש מעין עולם הבא, לעבור את החיים בשלווה ובמנוחה, בלי להצטער ולכאוב את הקשיים והתסכולים שהם חלק בלתי נפרד מעולמנו.

זאת על ידי שנמליך את הקב"ה עליו בשלמות, נבטל את מידותינו הרעות, את האנוכיות והגאווה שלנו ונקבל עליו את עול מלכותו יתברך בלב שלם, כך שכל רצונותינו וכל חושינו כוחותינו, ובוודאי גם אברינו יהיו כולם מושועבדים אך ורק לעבודתו.

זהו אכן משימה לא פשוטה, אבל מלבד העובדה שזוהי בעצם חובתנו בעולמנו, הרי שכרה בצדה - חיים של שלווה, רגיעה ומנוחת הנפש.

שכן כל היסורים ונזעים מוכן שאין מקבלים עול מלכות ה' כראוי, כי כך דרכו של מלך, להעניש את המורדים בו. לכן, ככל שנרומם את המלכות הנפולה ונשיב אותה לבעליה האמיתיים, למלך מלכי המלכים, הדיינו שנשתמש בכל ההשפעה שלנו, שהיא המלכות, רק למענו יתברך - כי אז לא רק נחסוך מאתנו ייסורים רבים, אלא שגם אי הנעימויות שבכל זאת יהיו לנו, לא יעצרו אותנו ולא יבלבלו אותנו. זאת מאחר שנוכח להרגיש שהכל רק ממנו יתברך, שהינו "טוב לכל ורחמיו על כל מעשיו" (תהלים, קמח). ככל שנחבר את המלכות יותר אל ה', כך נרגיש כי גם הצרות הן רק טובות.

זה שהובטחנו במעמד הר סיני כשקיבלנו עליו עול מלכות שמים: "אנוכי ה' אלוךך" - שנודע ונרגיש שהן החדס שמסמל שם ה', והן הרין שמסמל שם "אלוקים" - כולם מה, מ"אנוכי", מה הטוב. וזה שנאמר מיד אחר כך "אשר הוצאתך מביט עבדים", לאמור, שנוכח לכך רק אם נשתחרר מהשיעבוד לתאוות ולמידת הרעות שמסמלת "מצרים".

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, ד)

לפני שטסים
לקברי צדיקים
או לכל מקום בעולם

מתקשרים:
ד"ר צדיקים

02-5410100
www.zadikintours.com

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם

שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמתת חיים

המפיעים											
ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית	ירושלים - תב ששט - מודיעין עילית
הר"ר ישראל מאיר הלפרין זצ"ל	הר"ר יצחק הלפרין זצ"ל	הר"ר יצחק גוטליב זצ"ל	הר"ר נתן הלפרין זצ"ל	הר"ר משה נחום הלפרין זצ"ל	הר"ר נחמן הלפרין זצ"ל	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר
תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר
תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר	תלמידי הר"ר

הכי משתלם באירופנים!

מגוון מסלולים במחירים מיוחדים > כל שירותי הפנים קומפלט

טיסות חורף לאומן
ולכל היעדים בעולם

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80